

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Kuchynky a soudců JUDr. Václava Roučky a Mgr. Jaroslava Škopka v právní věci **žalobce: ROYAL CROWN DATABANK, s.r.o.**, IČ 64942236, se sídlem Praha 3, Prokopova 156/11, *zastoupeného Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem, se sídlem Praha 4, Na Zlatnici 301/2*, proti **žalovanému: Krajský úřad Karlovarského kraje**, se sídlem Karlovy Vary, Závodní 353/88, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 1. 2016, čj. 3624/DS/15-3,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Karlovarského kraje ze dne 15. 1. 2016, čj. 3624/DS/15-3, a rozhodnutí Magistrátu města Karlovy Vary ze dne 7. 10. 2015, čj. 16469/OD-P/15, se **z r u š u j í** a **v ě c s e v r a c í** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen nahradit žalobci náklady řízení ve výši 11.228,- Kč k rukám zástupce žalobce Mgr. Jaroslava Topola, advokáta, do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í

[I] Předmět řízení

Žalobou ze dne 22. 3. 2016, doručenou Krajskému soudu v Plzni (dále též jen „soud“) téhož dne, se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí Krajského úřadu Karlovarského kraje ze dne 15. 1. 2016, čj. 3624/DS/15-3 (dále též jen „*napadené rozhodnutí*“), kterým bylo

dle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Magistrátu města Karlovy Vary, odboru dopravy (dále též jen „*prvoinstanční správní orgán*“) ze dne 7. 10. 2015, čj. 16469/OD-P/15 (dále též jen „*prvoinstanční rozhodnutí*“), a toto rozhodnutí bylo potvrzeno. Žalobce se domáhal též zrušení prvoinstančního rozhodnutí.

Prvoinstančním rozhodnutím byla žalobci uložena podle § 125f odst. 3 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů [dále též jen „*zákon č. 361/2000 Sb.*“ nebo „*zákon o silničním provozu*“] pokuta ve výši 1.500,- Kč za spáchání správního deliktu dle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu spočívajícího v porušení § 10 odst. 3 téhož zákona. Dále byla žalobci v souladu s § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb. ve spojení s vyhláškou Ministerstva vnitra ČR č. 520/2005 Sb. uložena povinnost nahradit paušální náklady řízení ve výši 1.000,- Kč.

Správní delikty provozovatele vozidla v souvislosti s provozem vozidel na pozemních komunikacích upravoval mimo jiné zákon o silničním provozu.

Správní řízení upravuje zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „*správní řád*“).

[III] Žaloba

Žalobce brojil proti napadenému rozhodnutí v plném rozsahu výroku, včetně souvisejícího prvoinstančního rozhodnutí. V žalobě uvedl následující skutečnosti.

Předmětné řízení o správním deliktu provozovatele vozidla bylo zahájeno doručením oznámení o zahájení řízení ze dne 7. 9. 2015, čj. 14688/OD-P/15. Zahájení řízení předcházelo vyhotovení výzvy k úhradě určené částky, kterou správní orgán doručil žalobci jako provozovateli vozidla. Správní orgán v poučení výzvy k úhradě částky uvedl, že žalobce má právo sdělit správnímu orgánu totožnost řidiče vozidla. Žalobce na základě této výzvy sdělil správnímu orgánu prostřednictvím svého zástupce totožnost řidiče, který vozidlo řídil v předmětný čas.

Žalobce namítal, že správní orgán zahájil řízení o správním deliktu provozovatele vozidla, aniž by učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku. Správní orgán se totiž ani nepokusil oznámenému řidiči doručit výzvu k podání vysvětlení a na základě jeho výpovědi ověřit, zda se mohl přestupku dopustit, či nikoliv. Oznámený řidič byl totiž cizincem bez povoleného pobytu v ČR, což správní orgán vyhodnotil tak, že nemusí oznámeného řidiče vůbec kontaktovat.

Povinností správního orgánu ale bylo alespoň se pokusit o doručení výzvy k podání vysvětlení. Správní orgán musí podniknout veškeré možné kroky ke zjištění totožnosti pachatele přestupku, což přinejmenším znamená pokusit se oznámenému řidiči doručit výzvu k podání vysvětlení. Není přitom rozhodné, zda se jedná o občana České republiky, či cizince bez povoleného pobytu. Oznámený řidič sice nemusel mít na území ČR povolen žádný druh

pobytu, to ale neznamená, že bude mít z pohledu správních orgánů fakticky přestupkovou imunitu. Žalobce správnímu orgánu sdělil totožnost řidiče vozidla včetně jeho bydliště a legitimně tak očekával, že správní orgán řidiče předvolá k podání vysvětlení, případně zahájí řízení o přestupku.

Žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že osoba řidiče je správním orgánům známa i z dalších řízení. Pokud ale správní orgány minuly rozhodovat na podkladě skutečností, které jim jsou známy z úřední činnosti, byly povinny konkrétně uvést, z jaké činnosti jsou jim tyto skutečnosti známy (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 2. 2010, čj. 1 As 100/2009-129: „*Soud musí v odůvodnění rozhodnutí uvést, ze které jeho konkrétní činnosti či postupu jsou mu skutečnosti podle § 121 o. s. ř. známy a jak se o nich dozvěděl. Jinak by nebylo možné přezkoumat, zda se vskutku jedná o skutečnosti známé soudu z jeho úřední činnosti ve smyslu § 121 o. s. ř., a tedy zda soud postupoval v souladu se zákonem, když z nich vycházel, ačkoliv o nich nevedl dokazování.*“). V opačném případě byl žalobce krácen na svém právu na obhajobu, neboť s údajnými závěry správního orgánu nemohl nijak polemizovat.

Je sice pravdou, že správní orgán předvolal k podání vysvětlení přímo žalobce a ten dále odepřel výpověď, žalobce ale již dříve správnímu orgánu poskytl požadovanou součinnost, když oznámil totožnost pachatele přestupku. Povinností správního orgánu ale bylo podnikat veškeré možné kroky ke zjištění pachatele přestupku, přičemž správní orgán měl k dispozici vyjádření provozovatele o identitě řidiče, které nebylo nijak zpochybněno, např. správním rozhodnutím o uložení pokuty za správní delikt spočívající v tom, že provozovatel neznal identitu řidiče, který řídil jeho vozidlo.

Žalobce vnímá postup správního orgánu jako účelový, neboť buď žalobce pravdivě uvedl, že jím provozované vozidlo řídila v předmětnou dobu paní Y., a tedy správní orgán měl vést řízení o přestupku proti paní Y., nebo žalobce totožnost uvedl nepravdivě, a v takovém případě měl správní orgán vést proti žalobci řízení pro porušení § 10 odst. d) zákona o silničním provozu.

Správní orgán tedy postupoval v rozporu s § 125f odst. 4 silničního zákona, když nezjišťoval totožnost pachatele přestupku. Správní delikt provozovatele vozidla je přitom deliktem subsidiárním, kdy nejdříve má být potrestán pachatel přestupku, případně až poté provozovatel vozidla. Správní orgán toto nerespektoval a zásadně tak krátil práva žalobce.

Žalobce dále namítal, že správní orgán nijak neprokázal, že by řidič vozidla skutečně nebyl oprávněn zaparkovat na parkovacím místě vyhrazeném pro hotel Romance. Tato skutečnost vyplývá pouze z oznámení o přestupku. Oznámení o přestupku je v podstatě úředním záznamem, který nemůže být považován za důkazní prostředek a nemůže být proveden k důkazu. K tomu se žalobce odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2009, čj. 1 As 96/2008, v němž se uvádí: „*Úřední záznam o tom, že byl spáchán přestupek a kdo je z jeho spáchání podezřelý, poskytuje správnímu orgánu pouze předběžnou informaci o věci; nelze jej však považovat za důkazní prostředek (§ 51 odst. 1 správního řádu z roku 2004). K dokazování průběhu událostí popsanych v úředním záznamu slouží mj. svědecký výslech osoby, která úřední záznam pořídila, nikoli tento záznam sám.*“.

Žalobce svůj názor, že oznámení o přestupku je totožný dokument jako úřední záznam odůvodňuje tím, že materiálně se jedná o totožné dokumenty. Není tedy rozhodující, zda je písemnost, kterou se správnímu orgánu oznamuje přestupek nazvaná oznámení o přestupku či úřední záznam, neboť pokaždé z ní vyplývá totožná informace, a to skutečnost, že byl spáchán přestupek, který má správní orgán projednat. Jedná se navíc o procesní přípis městské policie, kterým městská policie postupuje věc, kterou není sama příslušná projednat, k projednání správnímu orgánu, kdy takový procesní přípis je úředním záznamem.

I kdyby mohlo být oznámení o přestupku připuštěno jako důkaz, jako podklad pro konstatování, že vozidlo žalobce nemohlo na daném parkovacím místě stát, by nepostačovalo, neboť v oznámení absentuje jakékoliv odůvodnění toho, proč dané vozidlo nemohlo na místě vyhrazeném hotelu Romance stát. Zároveň pak ani v rozhodnutí prvního stupně, ani v rozhodnutí žalovaného není uvedeno, jaké úvahy vedly správní orgán k určení toho, že vozidlo žalobce nebylo oprávněno parkovat na parkovacím místě hotelu Romance.

Pokud byl automobil žalobce na místě skutečně zaparkován neoprávněně, ve spise měl být nějaký důkaz této skutečnosti, jako např. podnět k prošetření přestupku, který dal majitel daného parkovacího místa, nebo např. vyjádření recepční, že řidič vozidla není v hotelu ubytován, ani není v hotelu např. na obchodní schůzce. Pokud ale ve spise takový podklad chybí, je pravděpodobné, že řidič vozidla byl pokutován neoprávněně. Rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, a stejně tak žalovaného nebylo opřeno o žádný důkaz.

Ulice Divadelní náměstí se vyskytuje v zóně s dopravním omezením, kam není běžně povolen vjezd vozidel. Jednorázový vjezd do lázeňského území Karlových Varů je umožněn pro hosty hotelů za účelem vyložení nebo naložení zavazadel v den příjezdu a v den odjezdu. V případě kontroly je nutné se prokázat písemným potvrzením pobytu (rezervací pobytu v hotelu). Tento režim ale neumožňuje parkování mimo parkoviště hotelu.

Pokud byl tedy řidič vozidla hostem hotelu, byl zcela oprávněn na místě vyhrazeném hotelu parkovat. Čas spáchání přestupku, tj. 14:20 – 14:35, by zcela nasvědčoval tomu, že řidič na daném místě zaparkoval a šel si zařídit ubytování v hotelu. Pokud měli strážníci městské policie jakékoliv pochyby o tom, že se jedná o hosta hotelu Romance, byli povinni tuto skutečnost v hotelu Romance ověřit a výsledek svého šetření uvést ve spise. Tato informace byla přitom zcela zásadní a pro posouzení protiprávního jednání řidiče nezbytná. Skutkový stav tedy nebyl dostatečně zjištěn a prokázán.

Řidič vozidla zároveň nebyl povinen mít ve vozidle umístěný např. voucher osvědčující ubytování v hotelu. Takové potvrzení byl řidič vozidla povinen předložit až při případné kontrole. Pan Y. byl přitom dne 6. 6. 2015 hostem hotelu Romance. Nedopouštěl se tak žádného přestupku, a tím pádem ani žalobce nemohl být shledán vinným ze spáchání správního deliktu provozovatele vozidla [§ 125f odst. 2 písm. b) silničního zákona]. Řízení o správním deliktu provozovatele vozidla nemělo být vůbec zahájeno.

Na základě výše uvedeného je dle názoru žalobce rozhodnutí žalovaného nezákonné, neboť vydání rozhodnutí žalovaného nepředcházely zákonné kroky správního orgánu prvního

stupně a řízení o správním deliktu provozovatele vozidla nemělo být vůbec zahájeno. Správní orgán dále neprokázal, že k přestupku skutečně došlo a provozovatel vozidla tak může být shledán vinným ze správního deliktu provozovatele vozidla. Správní orgán pak nijak neodůvodnil uloženou sankci.

Vzhledem k tomu, že žalobce vyjádřil názor, že celé řízení bylo vedeno v rozporu s právními předpisy, navrhuje zrušit též rozhodnutí prvního stupně.

[III] Vyjádření žalovaného k žalobě

Žalovaný se k žalobě vyslovil v podání ze dne 26. 5. 2016, v němž nejprve stručně zrekapituloval průběh správního řízení. K obsahu žaloby konstatoval, že vzhledem k tomu, že žalobní petit ve věci správního deliktu obsahuje námitky, které nebyly uplatněny v odvolání proti prvoinstančnímu rozhodnutí, mohl se k nim žalovaný vyjádřit až ve stanovisku k žalobě.

Žalovaný se neztotožnil s námitkou, že správní orgán prvního stupně zahájil řízení o správním deliktu provozovatele vozidla, aniž by učinil kroky ke zjištění pachatele přestupku. Právníckou osobou Fleet Control, spol. s r.o., zastupující účastníky řízení, označená osoba řidiče – pana, případně paní L.Y., nar. ..., bytem ..., je často oznamována jako řidič vozidla, jímž byl spáchán přestupek a jehož řidiče se nepodařilo zjistit. Žalovaný se neztotožňuje s tvrzením žalobce, že správní orgán prvního stupně nepodnikl žádný pokus o doručení označené osobě řidiče L.Y. Ze spisové dokumentace je zřejmé, že se správní orgán prvního stupně dopisem ze dne 4. srpna 2015, čj. 12501/OD-P/15 (na listu č. 20), obrátil na Ministerstvo vnitra ČR, odbor azylové a migrační politiky, s žádostí o sdělení místa pobytu osoby L.Y. v případě, že by k pobytu jmenované osoby na území České republiky vyvstaly nové skutečnosti, než jak je dotazované Ministerstvo vnitra ČR uvedlo ve svém dopise ze dne 29. července 2015, čj. MV-110817-2/OAM-2015 (na listu č. 16). Z předmětného vyjádření Ministerstva vnitra ČR, odboru azylové a migrační politiky, vyplývá, že osobě jménem L.Y., nar. ..., státní příslušnost Čínská lidová republika, nebyla na základě rozhodnutí Krajského soudu v Praze přiznána mezinárodní ochrana na území ČR. Žalovaný je toho názoru, že správní orgán prvního stupně měl dostatek poznatků vyplývajících z jeho úřední činnosti o tom, že osoba L.Y. je jako pachatel přestupku osobou fiktivní, aby se v této konkrétní kauze osobou L.Y. blíže zabýval.

Další obsáhlý soubor námitek obsažených v žalobě poukazuje na to, že správní orgán prvního stupně přesně neprokázal, zda řidič vozidla skutečně nebyl oprávněn zaparkovat na vyhrazeném parkovacím místě. Žalovaný tento soubor námitek odmítá, stejně tak jako by je odmítl v průběhu odvolacího řízení, pokud by je byl žalobce uplatnil.

Žalobou napadené rozhodnutí žalovaného a s ním i rozhodnutí správního orgánu prvního stupně nejsou rozhodnutími vydanými ve věci přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích, jichž se dopustil řidič vozidla. Předmětem řízení bylo porušení povinnosti provozovatele vozidla vyjádřené v § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu. Předmětné ustanovení ukládá provozovateli vozidla povinnost zajistit, aby při užití vozidla na pozemních komunikacích byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu

na pozemních komunikacích stanovená zákonem o silničním provozu. Tato právní úprava je založena na principu tzv. objektivní odpovědnosti, její porušení je klasifikováno jako správní delikt provozovatele vozidla, který je postihován podle § 125f až 125h zákona o silničním provozu. Ačkoliv se k odpovědnosti za tento správní delikt nevyžaduje zavinění, má správní orgán povinnost zjišťovat, zda jsou naplněny ostatní zákonné znaky správního deliktu.

Po přezkoumání odvoláním napadeného rozhodnutí správního orgánu prvního stupně musel žalovaný konstatovat, že znaky správního deliktu byly naplněny, když se ve smyslu § 125f odst. 2 písm. a) až c) zákona o silničním provozu jednalo o neoprávněné stání vozidla, porušení povinnosti řidiče vykazuje znaky přestupku dle zákona o silničním provozu a porušení pravidel nemělo na následek dopravní nehodu. Žalovaný ve výroku žalobou napadeného rozhodnutí označil místo spáchání správního deliktu jako obec Karlovy Vary, ulice Divadelní náměstí, kde je v platnosti význam svislé dopravní značky IP 12 „Vyhrazené parkoviště“ s dodatkovou tabulkou s textem, pro která vozidla jsou jednotlivá parkovací místa vyhrazena, a s dodatkovou tabulkou E 8d „Úsek platnosti“.

Správní orgán prvního stupně postupoval v souladu s platnou legislativou, když ze zákonných důvodů věc přestupku odložil a dále vedl správní řízení o správním deliktu provozovatele vozidla. Žalovaný se s tímto postupem zcela ztotožnil a trval na tom, že v průběhu řízení nedošlo ke krácení práv žalobce a bylo vůči němu postupováno v souladu se zákonem. Uplatněné námitky považoval žalovaný za vyvrácené, bezpředmětné a neopodstatněné. Ze skutečností uváděných žalobcem v podané žalobě nelze prokázat či dovodit nezákonnost napadeného rozhodnutí či takové vady řízení, které by odůvodňovaly zrušení žalobou napadeného rozhodnutí.

[IV] Posouzení věci krajským soudem

Řízení ve správním soudnictví je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „soudní řád správní“ nebo „s. ř. s.“).

Podle § 75 odst. 1 soudního řádu správního soud při přezkoumání rozhodnutí vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.

Podle § 75 odst. 2 soudního řádu správního věty první soud přezkoumá napadené výroky rozhodnutí v mezích žalobních bodů.

Soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. o věci samé bez jednání, neboť žalobce i žalovaný vyslovili s takovým postupem souhlas.

Soud dospěl k závěru, že **žaloba je důvodná.**

Prvoinstanční správní orgán rozhodl tak, že žalobce se jako provozovatel motorového vozidla tovární značky Mercedes-Benz, registrační značky... dopustil správního deliktu proti zákonu o silničním provozu dle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu tím, že nezajistil, aby při užití tohoto vozidla na pozemní komunikaci byla dodržována pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem, neboť dne 6. 6. 2015 v době nejméně od

14:20 do 14:35 hodin v Karlových Varech na Divadelním náměstí nezjištěný řidič tohoto vozidla nerespektoval dopravní značku „IP 12 – vyhrazené parkoviště“ s dodatkovou tabulkou s textem, pro koho jsou jednotlivá parkovací místa vyhrazena, a s dodatkovou tabulkou „E 8d - Úsek platnosti“, když s vozidlem stál na takto vyhrazeném parkovacím místě č. 49 pro hotel Romance, aniž by se jednalo o vozidlo, pro které bylo parkovací místo vyhrazeno. Výše uvedeným jednáním tak žalobce porušil právní povinnost dle § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu.

Za tento správní delikt byla žalobci podle § 125f odst. 3 zákona o silničním provozu uložena pokuta ve výši 1.500,- Kč. Současně mu byla uložena podle § 79 odst. 5 správního řádu, v souladu s vyhláškou Ministerstva vnitra ČR č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, povinnost nahradit náklady řízení, které jsou paušálně stanoveny ve výši 1.000,- Kč.

Dle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu se právnická nebo fyzická osoba dopustí správního deliktu tím, že jako provozovatel vozidla v rozporu s § 10 nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.

Dle § 125f odst. 2 zákona o silničním provozu, právnická nebo fyzická osoba za správní delikt odpovídá, pokud porušení pravidel bylo zjištěno prostřednictvím automatizovaného technického prostředku používaného bez obsluhy při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích nebo se jedná o neoprávněné zastavení nebo stání (*písm. a*), porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje znaky přestupku podle tohoto zákona (*písm. b*), a porušení pravidel nemá za následek dopravní nehodu (*písm. c*).

Dle § 125f odst. 3 zákona o silničním provozu, za správní delikt podle odstavce 1 se uloží pokuta. Pro určení výše pokuty se použije rozmezí pokuty pro přestupek, jehož znaky porušení pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje; pokuta však nepřevyší 10.000,- Kč.

Dle § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu, provozovatel vozidla zajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.

Dle § 4 písm. c) zákona o silničním provozu, při účasti na provozu na pozemních komunikacích je každý povinen řídit se světelnými, případně i doprovodnými akustickými signály, dopravními značkami, dopravními zařízeními a zařízeními pro provozní informace.

Stran námítky týkající se nesplnění podmínek pro zahájení řízení o správním deliktu soud uvádí následující.

Podle § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu, *obecní úřad obce s rozšířenou působností správní delikt podle odstavce 1 projedná, pouze pokud učinil nezbytné kroky*

ke zjištění pachatele přestupku a a) nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě, nebo b) řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno.

Výkladem tohoto ustanovení se zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 22. 10. 2015, č.j. 8 As 110/2015-46 (rozsudky Nejvyššího správního soudu jsou dostupné na www.nssoud.cz), který v bodech 16 až 18 uvedl, že „podle § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu správní orgán projedná správní delikt provozovatele vozidla teprve tehdy, učinil-li nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, ale nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě [§ 125f odst. 4 písm. a)], nebo řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno [§ 125f odst. 4 písm. b)]. Toto ustanovení vyjadřuje subsidiaritu odpovědnosti za správní delikt provozovatele vozidla vůči odpovědnosti za přestupek (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26.11.2014, č.j. 1 As 131/2014-45). „Přednost“ odpovědnosti za přestupek je patrná i z § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu, podle kterého správní orgán poučí provozovatele, jehož vozidlem nezjištěný řidič spáchal přestupek, o možnosti sdělit údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku. Při posuzování, zda správní orgán učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, ale nelze ztrácet ze zřetele smysl a účel úpravy správního deliktu provozovatele vozidla, kterým bylo postihnout tzv. problematiku osoby blízké. V případech překročení maximální povolené rychlosti naměřeného pomocí automatických radarů a v případech nesprávného parkování, správní orgány často jednoznačně zjistily spáchání přestupku, ale při zjišťování totožnosti pachatele byly odkázány na vysvětlení podané registrovaným provozovatelem vozidla. Pokud provozovatel odepřel podání vysvětlení s tím, že by jim vystavil postihu osobu blízkou (§ 60 odst. 1 věta za středníkem zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů), správní orgány se ocitly ve stavu důkazní nouze a věc odložily, protože při množství podobných dopravních přestupků bylo vyloučeno zjišťovat totožnost přestupců jinými způsoby. Cílem zavedení úpravy správního deliktu provozovatele vozidla bylo, aby zmíněná deliktní jednání nezůstala nepotrestána a aby za ně v případě nezjištění totožnosti pachatele odpovídal provozovatel vozidla, kterému byla § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu stanovena povinnost zajistit, aby při užití vozidla byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích (viz zápis z hlasování v Poslanecké sněmovně o návrhu novely zákona o silničním provozu vráceném Senátem ze dne 6. 9. 2011, dostupný na www.psp.cz). Kasační soud se vyjádřil k účelu úpravy, jež byla do zákona o silničním provozu vložena novelou provedenou zákonem č. 297/2011 Sb., v rozsudku ze dne 11. 12. 2014, č.j. 3 As 7/2014-21: „Evidentním primárním úmyslem zákonodárce v právní úpravě správního deliktu dle ustanovení § 125f zákona o provozu na pozemních komunikacích je postihnout existující a jednoznačně zjištěný protiprávní stav, který byl způsoben provozem resp. užíváním vozidla při provozu na pozemních komunikacích. Podle názoru Nejvyššího správního soudu je zcela přiléhavé, pokud zákonodárce zvolil objektivní formu odpovědnosti samotného provozovatele vozidla, jenž je jako vlastník věci - nástroje spáchání protiprávnosti - z hlediska veřejného práva primární identifikovatelnou a konkrétní osobou.“ Šlo by proti smyslu úpravy správního deliktu provozovatele vozidla vyžadovat po správních orgánech rozsáhlé kroky směřující k určení totožnosti přestupce, nemají-li pro takové zjištění potřebné indicie a případné označení řidiče provozovatelem vozidla k výzvě podle § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu zjevně nevede, resp. nemůže

vést k nalezení a usvědčení pachatele přestupku. Budou-li mít správní orgány (ať již na základě označení řidiče provozovatelem vozidla nebo na základě jiných skutkových okolností) reálnou příležitost zjistit přestupce, musí se o to pokusit. Dobrý příklad poskytuje věc řešená Krajským soudem v Hradci Králové v rozsudku ze dne 28. 8. 2014, č.j. 30 A 92/2013-27, kde provozovatelem vozidla byla autopůjčovna, která na základě výzvy poskytla správnímu orgánu údaje o subjektu, jenž měl v době spáchání přestupku vozidlo pronajaté, a přiložila příslušnou nájemní smlouvu; krajský soud uzavřel, že správní orgány měly vyvinout větší úsilí ke kontaktování označené obchodní společnosti a jejího jednatele, který dle sdělení provozovatele vozidlo osobně přebíral. Naopak pokud provozovatel vozidla k výzvě správního orgánu označí za řidiče osobu, kterou nelze dohledat nebo se jí nedaří doručovat, případně označí osobu, která odepře podání vysvětlení z důvodu podle § 60 odst. 1 věty za středníkem zákona o přestupcích (srov. citovaný rozsudek 3 As 7/2014-21), nebo dochází-li k řetězení označených osob (označený řidič označí dalšího řidiče atd.), je podmínka učinění nezbytných kroků ve smyslu § 125f odst. 4 zákona o přestupcích naplněna a správní orgán po odložení či zastavení řízení o přestupku projedná správní delikt.“.

Nejvyšší správní soud dále v rozsudku ze dne 10.11. 2005, čj. 1 Afs 107/2004-48, publikovaném pod č. 869/2006 Sb. NSS, uvedl: „Zneužitím práva je situace, kdy někdo vykoná své subjektivní právo k neodůvodněné újmě někoho jiného nebo společnosti; takovéto chování, jímž se dosahuje výsledku nedovoleného, je jenom zdánlivě dovolené. O chování toliko zdánlivě dovolené jde z toho důvodu, že objektivní právo nezná chování zároveň dovolené a zároveň nedovolené; vzhledem k tomu, že ze zásady *lex specialis derogat legi generali* vyplývá, že zákaz zneužití práva je silnější, než dovolení dané právem, není takové chování výkonem práva, ale protiprávním jednáním (viz. Knapp, V.: *Teorie práva*. C. H. Beck, Praha, 1995, s. 184 - 185). Výkonu práva, který je vlastně jeho zneužitím, proto soud neposkytne ochranu. Právo je jedním ze společenských normativních systémů; je tedy nerozlučně spjato s existencí společnosti, kterou svým regulativním působením významně ovlivňuje. Úkolem práva jako společenského normativního systému je zabezpečit reprodukci společnosti a tedy i vůbec její řádné fungování. Aby společnost nebyla pouhým souhrnem autonomních individuí, sledujících výlučně své vlastní zájmy, potřeby a toliko svůj prospěch, a nerespektujících zájmy, potřeby a prospěch ostatních, resp. celku, musí ve společnosti existovat i určitá shoda ohledně základních hodnot a pravidel vzájemného soužití. Z tohoto pohledu je evidentní, že právní řád nemůže být hodnotově neutrální, ale musí obsahovat, chránit a prosazovat alespoň hodnoty, které umožňují bezporuchové soužití jednoho člověka s lidmi dalšími, tedy život člověka jako člena společnosti. V tomto svém regulativním působení musí právo předkládat svým adresátům racionální vzorce chování, tedy takové vzorce, které slouží k rozumnému uspořádání společenských vztahů. To je příkaz nejen pro zákonodárce, ale i pro adresáty právních norem a orgány, které tyto právní normy autoritativně interpretují a aplikují; smyslu práva jako takového odpovídá pouze takový výklad textu právního předpisu, který takové uspořádání vztahů ve společnosti respektuje. Výklad, který by – při existenci několika různých interpretačních alternativ – racionalitu uspořádání společnosti pomíjel, nelze považovat za správný a závěr, k němuž dospívá, potom důsledně vzato nelze považovat ani za existující právo, a to z toho důvodu, že se přiči základnímu smyslu práva. Ostatně odedávna platí, že znát zákony neznamena znát jenom jejich text, ale především pochopit jejich smysl a působení; obdobné platí o právu samém. Při existenci několika interpretačních alternativ tedy takové chování, které není v souladu s požadavkem rozumného

uspořádání společenských vztahů, je chováním protiprávním; takové chování může mít zároveň povahu zneužití subjektivního práva.“.

Ve vztahu ke skutku, který byl spáchán dne 6. 6. 2015, platí, že v dané věci Městská policie Karlovy Vary téhož dne oznámila prvoinstančnímu správnímu orgánu podezření z přestupku dle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu pro porušení § 27 odst. 1 písm. o) téhož zákona; přestupek spočíval v tom, že dne 6. 6. 2015 v době nejméně od 14:20 do 14:35 hodin v Karlových Varech na Divadelním náměstí nezjištěný řidič vozidla ... nerespektoval dopravní značku „IP 12 – vyhrazené parkoviště“ s dodatkovou tabulkou s textem, pro koho jsou jednotlivá parkovací místa vyhrazena, a s dodatkovou tabulkou „E 8d - Úsek platnosti“, když s vozidlem stál na takto vyhrazeném parkovacím místě č. 49 pro hotel Romance, aniž by se jednalo o vozidlo, pro které bylo parkovací místo vyhrazeno. K oznámení byla připojena fotodokumentace z místa přestupku zachycující vozidlo ..., výzva pro nepřítomného pachatele vyhotovená Městskou policií Karlovy Vary a karta vozidla.

Prvoinstanční správní orgán výzvou ze dne 1. 7. 2015 k uhrazení určené částky v souladu s § 125h zákona o silničním provozu vyzval žalobce jakožto provozovatele předmětného vozidla k zaplacení peněžitě částky ve výši 500,- Kč, a to ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení uvedené výzvy. Předmětnou písemností byl žalobce rovněž poučen ve smyslu § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu, tedy o možnosti sdělit ve výše uvedené lhůtě údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku a že sdělení údajů o totožnosti řidiče vozidla se považuje za podání vysvětlení. Žalobce (zastoupen FLEET Control, s. r. o.) na výzvu reagoval sdělením ze dne 15. 7. 2015, v němž uvedl: *„Sdělují Vám, že v době uvedené ve výzvě měl vozidlo k užívání a řídil jej pan L.Y., nar. ..., ...“.*

Prvoinstanční správní orgán nato žalobce předvolal k podání vysvětlení (předvolání ze dne 5. 8. 2015), a to na den 27. 8. 2015 v 8:00 k prověření popsaného přestupku. Předvolání bylo žalobci doručeno do datové schránky dne 5. 8. 2015. Žalobce (stále v zastoupení FLEET Control, s. r. o.) reagoval podáním ze dne 26. 8. 2015, v němž uvedl: *„Obviněný prostřednictvím svého obhájce sděluje, že se rozhodl v nadepsané věci odeprít výpověď, neboť jejím provedením by vystavil sebe nebo osobu sobě blízkou riziku postihu v řízení trestního charakteru.“.* Následně prvoinstanční správní orgán zaslal žalobci oznámení o zahájení správního řízení ve věci správního deliktu a o možnosti seznámit se s podklady pro rozhodnutí (ze dne 7. 9. 2015). Žalobce byl zároveň předvolán k ústnímu jednání, a to na den 6. 10. 2015. Jak sdělení, tak předvolání byly žalobci doručeny do datové schránky dne 11. 9. 2015. Žalobce (stále v zastoupení FLEET Control, s. r. o.) reagoval podáním ze dne 2. 10. 2015, v němž uvedl: *„Omlouváme se, ale nikdo z naší společnosti se dne 6. 10. 2015 nemůže dostavit na nařízené ústní jednání. Proto alespoň poskytujeme písemné vyjádření. Jak je již správnímu orgánu známo, v době uvedené ve výzvě měl vozidlo k užívání a řídil jej pan L.Y., nar. ..., Není nám proto jasné, z jakého důvodu i nadále pokračujete v řízení s provozovatelem vozidla. Navrhujeme, aby byl k ústnímu jednání předvolán výše uvedený řidič.“.* O ústním projednání v nepřítomnosti obviněného byl vyhotoven protokol ze dne 6. 10. 2015, čj. 10569/OD-P/15/Kli. Prvoinstanční rozhodnutí bylo vydáno dne 7. 10. 2015, žalovaný napadeným rozhodnutím skutkové i právní závěry prvoinstančního správního orgánu aproboval.

Postupu správních orgánů není v tomto směru co vytknout.

Oprávnění „sdělit údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku“ nelze vykládat v tom smyslu, že by provozovatel mohl za řidiče označit kohokoliv. Smyslem tohoto oprávnění je umožnit provozovateli sdělit správním orgánům údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku, neboť je to právě provozovatel vozidla, kdo na základě své předchozí úvahy umožnil jiné osobě užívat jím provozované vozidlo. Není obvyklé, aby vozidla byla půjčována osobám, o nichž provozovatel neví nic bližšího, které nezná nebo u nichž si pečlivě neověří jejich identitu a způsobilost vozidlo užívat. Z tohoto důvodu musí být provozovatel vozidla správním orgánům zásadně vždy schopen předestřít takovou skutkovou verzi reality, která se bude jevit jako věrohodná a která se bude moci stát předmětem dokazování, resp. učinění nezbytných kroků ke zjištění pachatele přestupku. V případě souzeném Nejvyšším správním soudem například shora zmíněná autopůjčovna, která na základě výzvy poskytla správnímu orgánu údaje o subjektu, jenž měl v době spáchání přestupku vozidlo pronajaté, přiložila příslušnou nájemní smlouvu.

Žádnou takovou věrohodnou skutkovou verzi reality žalobce správním orgánům nepředestřel.

Žalobce ve svých podáních ze dne 15. 7. 2015 a 2. 10. 2015 (viz výše) opakovaně uvedl, že „(...) v době uvedené ve výzvě měl vozidlo k užívání a řídil jej pan L.Y., nar. ..., ...“.

Předně, soud poznamenává, že žalobce ve správním řízení uváděl, že vozidlo řídil pan L.Y., nikoliv paní L.Y., jak je konstatováno v žalobě. Správními orgány bylo z vyjádření Ministerstva vnitra (ze dne 29. 7. 2015 a 4. 9. 2015, čl. 16 a 36 správního spisu) zjištěno, že pan L.Y. nemá na území ČR povolen žádný typ pobytu s tím, že po neúspěšné žádosti o mezinárodní ochranu v ČR požádal o repatriaci. Posledně jeho známou adresou v ČR byla ...

Za této situace nelze vůbec hovořit o tom, že by žalobce správním orgánům předestřel skutkovou verzi reality, která by se jevila jako věrohodná a která by se mohla stát předmětem dokazování, resp. učinění nezbytných kroků ke zjištění pachatele přestupku. Nebyla-li žalobcem předestřena skutková verze reality, která by se jevila jako věrohodná, nemohly správní orgány jakkoli pochybit při jejím dokazování. Prvoinstanční orgán i přesto ke zjištění pachatele přestupku učinil nezbytné kroky, když k podání vysvětlení předvolal žalobce jakožto provozovatele vozidla, k němuž se však žalobce nedostavil (viz výše). Prvoinstanční orgán současně k ověření věrohodnosti tvrzení žalobce disponoval v předchozím odstavci zmíněnými skutkovými zjištěními. Za předložení věrohodné skutkové verze byl odpovědný žalobce, pokud této své odpovědnosti nedostál, nemůže tuto skutečnost klást k tíži správním orgánům.

Jako částečně důvodná však byla shledána námitka, že správní orgán nijak neprokázal, že „by řidič vozidla skutečně nebyl oprávněn zaparkovat na parkovacím místě vyhrazeném pro hotel Romance“, přičemž „tato skutečnost vyplývá pouze z oznámení o přestupku“.

Žalobce odhlíží od toho, že oznámení o přestupku nebylo jediným podkladem, o který správní orgán opřel svůj závěr, že stíhané jednání bylo prokázáno, protože na věc není aplikovatelné žalobcem odkazované rozhodnutí Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 96/2008, ze dne 22. 1. 2009. Byly zde další listiny (pořízená fotodokumentace a výzva pro nepřítomného pachatele dopravního přestupku), z nichž správní orgán dovodil protiprávní jednání. Potud by byla námitka nedůvodná. Soud však spatřuje zcela zásadní nedostatek v tom, jak správní orgány důkazy, konkrétně pořízenou fotodokumentaci z místa spáchání, vyhodnotily.

Soud pro úplnost opakuje, co bylo žalobci kladeno za vinu - *jako provozovatel motorového vozidla tovární značky Mercedes-Benz, registrační značky ..., se dopustil správního deliktu proti zákonu o silničním provozu dle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu tím, že nezajistil, aby při užití tohoto vozidla na pozemní komunikaci byla dodržována pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem, neboť dne 6. 6. 2015 v době nejméně od 14:20 do 14:35 hodin v Karlových Varech na Divadelním náměstí nezjištěný řidič tohoto vozidla **nerespektoval dopravní značku „IP 12 – vyhrazené parkoviště“ s dodatkovou tabulkou s textem, pro koho jsou jednotlivá parkovací místa vyhrazena, a s dodatkovou tabulkou „E 8d - Úsek platnosti“, když s vozidlem stál na takto vyhrazeném parkovacím místě č. 49 pro hotel Romance, aniž by se jednalo o vozidlo, pro které bylo parkovací místo vyhrazeno.***

A právě to, že se jednalo o vozidlo, pro které nebylo parkovací místo vyhrazeno, správní orgány dle názoru soudu neprokázaly.

Zjednodušeně řečeno, není pochyb o tom, že tři barevné fotografie, které jsou součástí správního spisu, prokazují, že dne 6. 6. 2015 v čase od 14.20 do 14.35 stál automobil registrační značky ... na parkovacím stání vyhrazeném pro hotel Romance. To je ale, bohužel, vše. Z ničeho totiž není zřejmá jedna, avšak velmi podstatná věc – totiž že uvedený automobil na onom místě skutečně neměl co dělat. Příslušná dopravní značka nebyla značkou zakazující stání na parkovacím místě č. 49 všem, toto místo bylo vyhrazeno pro hotel Romance. Zásadními otázkami tedy bylo, zda č. 49 bylo vyhrazeno např. pro vedení hotelu, jeho zaměstnance anebo jeho hosty, a v návaznosti na to bylo třeba zjistit, zda ten, kdo s automobilem registrační značky ... na č. 49 zaparkoval, byl nebo nebyl právě někým takovým. To bylo úkolem správních orgánů, které měly jednoznačně prokázat, že dne 6. 6. 2015 v čase od 14.20 do 14.35 stálo na parkovacím stání vyhrazeném pro hotel Romance vozidlo, které tam, ve světle předestřených kritérií, nemělo co dělat. Pokud na tyto otázky není v žalobou napadených rozhodnutích a ani ve správním spise jednoznačná odpověď, byl závěr správních orgánů o protiprávním jednání předčasný. Takové pochybení mělo bezpochyby vliv na zákonitost prvoinstančního i napadeného rozhodnutí, a proto **soud, ve smyslu § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s., zrušil rozhodnutí Krajského úřadu Karlovarského kraje ze dne 15. 1. 2016, čj. 3624/DS/15-3**, protože skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, nemá oporu ve spisu a vyžaduje zásadní doplnění stran oprávněnosti závěru o žalobcově o protiprávním jednání (viz výše). **Soud současně vyslovil, že se věc se vrací žalované k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.), přičemž správní orgán je v dalším řízení vázán právním názorem, který soud vyslovil ve zrušujícím rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).**

Soud ve smyslu § 78 odst. 3 s. ř. s. zrušil i rozhodnutí správního orgánu nižšího stupně, které předcházelo napadenému rozhodnutí. Tento krok soud zdůvodňuje tím, že to byl právě prvoinstanční správní orgán, který jako první pochybil způsobem, který soud správním orgánům vytýká v tomto rozsudku.

[V] Náklady řízení

Žalobce, který měl ve věci plný úspěch, má podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. proti žalovanému správnímu orgánu, který ve věci úspěch neměl, právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení před soudem ve výši **11.228,- Kč**, skládající se ze zaplaceného soudního poplatku za žalobu ve výši 3.000,- Kč a dále z odměny advokáta za dva úkony právní služby v plné výši, tj. po 3.100,- Kč/úkon, a z náhrady hotových výdajů za dva úkony právní služby po 300,- Kč/úkon podle § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d) a § 13 odst. 1 a 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „advokátní tarif“). Za úkony právní služby oceněné plnou výší se považují převzetí a příprava zastoupení a podání žaloby. Odměna advokáta a náhrada advokáta byly navýšeny o částku 1.428,- Kč odpovídající dani, kterou je advokát povinen z odměny a z náhrad odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů (§ 57 odst. 2 s. ř. s.).

Ke splnění povinnosti nahradit náklady řízení bylo žalovanému určeno platební místo podle § 149 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. a stanovena pariční lhůta podle § 160 odst. 1 část věty za středníkem o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. (s přihlédnutím k možnostem žalovaného tuto platbu realizovat).

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost do dvou týdnů po jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

V Plzni dne 29. září 2017

JUDr. PhDr. Petr Kuchynka, Ph.D., v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení: L. K.